

Formandsberetning - 2010

Historisk Samfund for Als og Sundeved

Jeg vil gerne - på bestyrelsens vegne - byde alle hjerteligt velkomne til årets generalforsamling.

Lad mig lige orientere om, at på den ordinære årlige generalforsamling fremlægges og godkendes regnskabet for det forgangne år, ligesom der oftest vælges medlemmer til bestyrelsen, som er det øverste organ mellem generalforsamlingerne. Det er på generalforsamlingen, at medlemmerne får lejlighed til at stille spørgsmål til foreningens ledelse om dennes dispositioner i det forgangne år. Det er desuden på generalforsamlingen, at der fremlægges planer og træffes beslutninger og lægges budget for det kommende år.

Det lyder måske for enkelte som opskriften på en aften, hvor man kan få en lille en på øjet og kun længes efter at komme hjem til en sen krimi.

Sådan er det ikke i Historisk Samfund for Als og Sundeved: Hvis enkelte skulle have den opfattelse, så sikrede vi os mod dårlig omtale ved at bede vores IT-mand og kasserer, Jens Verner Nielsen til at skrive en særdeles rosende artikel i JydskeVestkysten, hvor han slutter således: *"Der var sikkert mange af aftenens deltagere, der på vejen hjem har overvejet, om der kunne være andre foreninger, hvor man kan blive i så godt humør af at gå til generalforsamling som hos Historisk Samfund for Als og Sundeved"*.

Aftenen er bygget således op, at vi tager det lidt kedelige - formandsberetning og regnskab først — og derefter ved vi, at de forskellige indslag redder aftenen så rigeligt.

Den 12. juni 2010 var der arrangeret en 1/2-dagstur til Jollmands Gård og via Hardeshøj-Ballebro senere til Nydambåden.

Turen var arrangeret af Christian Fægteborg, Egon Bauer, Jørgen Dahl og Jens Verner Nielsen. Hvis man vil genopleve turen eller blot er nysgerrig, så er der nu alle tiders mulighed for at gå på nettet og få det hele serveret. På en sådan tur udarbejder turudvalget ofte en folder, hvor mange af de spændende lokaliteter er beskrevet - steder, som man måske ikke er opmærksom på på en søndagsudflugt med familien. Man kan faktisk ved hjælp af referater og fotos fra de enkelte ture ofte lave sin egen tur - med udbytte.

Som appetitvækker kan jeg nævne, at man på denne 1/2-dagstur besøgte så forskellige steder som skulpturerne i rundkørslerne ved Madeskoven og i Bro Rundkørsel - Soluret på det tidligere tingsted i Guderup - galgehøjen overfor - Mindehøjen v. Egen kirke (66 faldne fra sognet) - Kirkestaldene - historien om biskop Jørgen Hansen - Hjortspring Mose og fundene dér - E Kleinbahn - Nordborg kirke med det hertugelige kapel - Landsbyen Holm med den restriktive lokalplan - omtale af en ejendom fra 1830 - Kaffe - Færgefartens historie mellem Hardeshøj og Ballebro - Sottrupskov, hvor frivillige laver en tro kopi af Nydambåden - Sandbjerggård og dens historie. Læs mere på hjemmesiden.

Fra 23. august til 27. august var vi i Berlin, hvor vi blev indkvarteret på Hotel Park- Inn, Berlin Aleksanderplatz - 38. etage, med fantastisk udsigt over det meste af byen.

Vi havde fast guide, som var født i Danmark, men havde boet i Berlin i mere

end 20 år Hun var et fund.

Uden at gå for meget i detaljer, kan jeg nævne enkelte highlights: Bytur med afstikker til Olympiastadion - Gedächtniskirche - Besøg på de Nordisk Ambassader, hvor kulturattachéen viste rundt i mere end en time. - Glienicker Brücke - Wanseevillaen - Flensburger Löwe - Statsfængslet Hohenschönhausen - 4 timers sejltur på Spree. Guiden var Regierungssekretär Jürgen Karwelat - gift med vores guide. Det skal bemærkes, at vi hver dag havde tid til overs til selv at besøge steder af interesse - eller til indkøb.

I bussen ud og hjem var der forskellige indlæg til almindelig orientering af turlederne - Erik Manthei Nielsen, Jens Todsén og undertegnede. Endvidere glædede det mangeårige medlem, Erik Helm os med en særdeles spændende og bevægende fortælling om selvoplevede hændelser under 2. Verdenskrig. Også fra den tur er der billeder og ord på hjemmesiden.

Sidste efterårs foredragsrække indledtes af Generalkonsul Henrik Becker-Christensen, der fortalte om Folkeafstemninger og Genforening i statspolitisk belysning.

Det næste foredrag blev holdt af museumsinspektør Inge Adriansen. Foredragets titel var: Genforeningen i erindringskulturen: monumenter, historiemaletier, jubilæer.

Overinspektør Peter Dragsbo sluttede foredragsrækken med foredraget Efter Genforeningen - Fordanskningen af Sønderjylland.

Alle foredrag blev afholdt i oktober måned i Riddersalen på Sønderborg Slot. Der er til disse foredrag naturligvis gratis adgang for vore medlemmer.

Omkring 1. oktober blev organist Karsten Munks nye CD præsenteret. Historisk Samfund for Als og Sundeved stod for udgivelsen og nettoudgiften beløb sig til ca. 23.000 kr.

Dette beløb skulle gerne komme ind igen ved salg. Medlemmer kan købe CD'en til fordelagtig pris i Museumsbutikken på Sønderborg Slot.

Vi har i årets løb givet tilskud til projekter, som vor økonomi tillod os at støtte: Det største beløb fik Nydambådens Laug - kr. 25.000.

Vi købte en keje - en slags åregaffel - hvor det er meningen, at formanden skal stå agter i båden og skælde og smælde på de dovne rorkarle. Det ser jeg hen til.

Cathrinesminde Teglværk fik - til udgivelsen af deres årbog om Flensbogsten kr. 10.000

Lokalhistorisk Forening for Broagerland har lavet en spændende DVD om Broagerlands Traditioner. Resultatet blev fornemt, og vi støttede med kr. 5.000

Martin Reimers i Nordborg har udgivet bogen "Nordkoppel - Den tyske marines træningslejr på Nordborg Slot 1944-45" - og fik 5.000 kr. i tilskud.

Det, man uddannede, var faktisk soldater, der blev uddannet som frømand - som vores kronprins.

Historisk Samfund har foræret Museet på Sønderborg Slot to kopier af idéskitserne til de nye glasmosaik-ruder i østgavlen på Set. Marie Kirke - udfærdiget af vor verdensberømte kunstner Per Kirkeby. De to skitser kostede kr. 1.000. Der står et par kopier på Flyglet - og der er stadig eksemplarer til salg.

Vinduerne blev muret til i 1924 efter ordre fra en temmelig egenrådlig provst. Menighedsrådet har besluttet at genåbne vinduerne - og det vil ske endnu i år. Ringridermuseet har desuden fået kr. 2.500 til nogle flotte flag - placeret ved indgangen til Museet i Kirkegade 8.

I alt har vi doneret kr. 48.500 i 2010.

Vores økonomi har tilladt os at være en smule gavmilde - og vi mener, det er vigtigt - hvis muligheden er til stede - at opmuntre, hvor vi kan. Der sker jo nok her i området, der - hvis vi ikke var så seje, som vi er - kunne få folk til at hænge med ørerne.

I den udsendte grønne brochure annonceres diverse udflugter i 2011.

Den 4. juni 2011 er der halvdagstur til Løjt Land. Der er masser at se og lige så meget at fortælle. Familien Jepsen har som bekendt sat dens præg på halvøen, men der er også mange andre ting at berette om og se nærmere på. Kirken har en af de allersmukkeste altertavler i Sønderjylland.

Den 3. sept. arrangeres en 1/1-dagstur til det nære Sydfyn. Det er planlagt, at man skal se nærmere på mange af de bygninger m.m., som man normalt blot kører forbi. Jeg tænker her på slotte, herregårde, kirker, haveanlæg, vind- og vandmøller og - ikke at forglemme - det smukke Sydfynske landskab med verdens smukkeste udsigt - nemlig til Als.

Disse ture vil blive annonceret på hjemmesiden / i foreningens nyhedsbrev samt i Ugeavisen. Nyhedsbrevet kan man tilmelde sig - og det skal man selv gøre. Her kan man også tilmelde sig ovennævnte ture, men det vil Jens Verner Nielsen fortælle lidt nærmere om.

Fra den 29. august til den 3. september - mandag til lørdag - arrangerer vi en tur til det sydlige England.

Vi kører i bus fra Sønderborg mandag morgen kl. 08.00 og via Hamborg - Bremen kører vi til det sydlige Holland, hvor vi overnatter.

Næste dag kører vi til Calais - i Frankrig og tager færgen til Dover, hvor vi skal beundre de majestætiske hvide klinter.

Vi skal i løbet af vort ophold opleve Stonehenge - Winchester Katedral - berømte haver - Canterbury Cathedral - Sissinghurst - Pashly Manor - Hastings Battle og meget, meget mere, og vi skal bo på et dejligt hotel i Eastbourn i 4 nætter - hvor vi også spiser morgenmad og aftensmad. Der er dansk guide på turen.

Hjemturen går via Eurotunnelen under kanalen til Frankrig og videre gennem Holland og med - men det er svært at sige nøjagtigt - men med hjemkomst lørdag aften.

Turen vil blive annonceret i Ugeavisen i uge 18 - den første uge i MAJ - og tilmelding pr. telefon - vil kunne ske i ugen efter - mandag til onsdag fra kl. 10.00 til kl. 12.00

Alt det vil blive beskrevet i annoncen.

Samme besked kan man få ved at gå ind på vores hjemmeside, men man kan kun tilmelde sig turen på telefon 75 28 71 67 eller 29 38 75 55

Turen vil koste kr. 4.475 pr. person.

Denne pris inkluderer buskørsel - moms - gebyr til garantifond - rejseleder - færgeoverfart - hotelophold på dobbeltværelse m. dusche/toilet - halvpension -

al udflugtskørsel samt entréer.

Når man har tilmeldt sig, vil der kort tid efter blive sendt et indbetalingskort.

Når man så har skyndt sig at betale, får man tilsendt beskrivelse og praktiske oplysninger om turen.

Tillæg for enkeltværelse: kr. 450,- (der er max 4 enkeltværelser) Med hensyn til placering i bussen, så fylder vi op forfra.

OBS: Man kan ikke skrive sig på listen i aften eller i morgen eller i overmorgen. - selv om man kender én i bestyrelsen særligt godt.

Bussen er en moderne langtursbus med alle faciliteter.

Hotel: Hotel Maison Lions Hotel i Eastbourn

Vi regner med at tage af sted med 45 gæster.

Så meget om Englandsturen.

Skulle man have spørgsmål, så er man naturligvis meget velkommen til at ringe til mig - eller til Ivan Skjoldager - til enhver tid.

Men - som sagt - mange oplysninger vil være at finde på vores hjemmeside.

Vi har samarbejdet med bl.a. Grænseforeningen og var fælles om enkelte foredrag og sammen arrangerede vi en bustur til 4-5 kirker i området.

Samarbejdet begyndte allerede i Ivan Skjoldagers tid som formand for Grænseforeningen. Det lå hans afløser - nu afdøde Sv. Å. Clausen - meget på sinde, at vi skulle fortsætte dette samarbejde. Sv. Å. Clausen døde desværre her i foråret, hvilket vi alle beklager. Vi vil naturligvis gøre vort til, at samarbejdet kan fortsætte.

Vi skal i år ved generalforsamlingen tage afsked med et mangeårigt bestyrelsesmedlem - Erik Manthei Nielsen fra Nordborg. Manthei - som vi kalder ham - har gennem årene gjort et utroligt flot stykke arbejde - både lokalt i Nordborg, men sandelig også i Historisk Samfund. Det er ikke altid den nemmeste tjans at holde styr på tilmeldingerne til turene, men det kunne Manthei. Vi har her et beskedent bidrag til dit otium. Tusind tak for din indsats.

Set fra Historisk Samfunds side, så har Museet på Sønderborg Slot det godt! Men hvordan det fortsat vil gå, kan man jo godt være en smule nervøs for nu, hvor Sdr. Havnegade har været spærret for gennemkørsel. I øjeblikket er den vistnok åbent for trafik i én retning - afhængig - tilsyneladende - af hvilken retning vinden har på Rådhuset den morgen. Kan turisterne finde Slottet? Det ender nok med, at der bliver etableret en robådsoverfart fra det gamle slagteris grund over til slottet. En sådan slags færgefart kan man jo så fra myndighedernes side forhindre ved at lave en sidste øjeblikks ændring af en dårlig gennemarbejdet lokalplan som er sat i udvalg, men ikke til høring. Resultatet kender vi jo: der bliver sandsynligvis bare besluttet, at der skal placeres et 12-etagers boligsilo præcis, hvor robåden skulle lægge til på den kristelige side.

Men: trafikproblemer til trods, så tror jeg ikke, der i dronningeriget er mange museer, der i den grad er kommet ind under huden på den lokale befolkning.

Det skyldes jo til dels, at befolkningen - og især vore medlemmer - er interesseret i historien, men det skyldes så sandelig også, at de ansatte på museet evner at formidle stoffet - formår at arrangere udstillinger, der anskueliggør temaet - skriver bøger - underviser børnene og - ikke mindst - er venlige og rare mennesker. De sørger for, at historien bliver oplevet ved

selvsyn, bliver fortalt og bliver beskrevet - bogstaveligt talt. Vi kunne som støtteforening /plejeforældre ikke ønske os et bedre plejebarn.

Der er jo gang i debatten om byens fremtidige udseende, og man kan mene, hvad man vil, men debat skal der til - også selvom man risikerer at blive hængt ud som bevaringsstalinist!

Der findes en udmærket forening, der ledes af pastor Grønlykke ved Sct. Marie Kirke. Den hedder pt Bedre bymiljø, men man påtænker muligvis et mere "slående" navn.

Deres kamp for at bevare gamle huse og landskaber i Sønderborg kommune fortjener al den støtte, man kan mobilisere. I et læserbrev i JydskeVestkysten kunne man for et halvt års tid siden læse, at byrådene siden 1930 har ødelagt flere huse, end preusserne nåede at bombe i 1864. Nok er nok!

- og, mens jeg brokker mig:

Et vigtigt bevaringsprojekt må være Brock & Co's gamle administrationsbygning på havnen - også kalde Havnekontoret. Her vil vi gerne fra Historisk Samfunds side give hele vor støtte til 'Bedre Bymiljø'.

Tak til bestyrelsen for veludført arbejde i det forgangne år. Tak til blæksprutten Hanne Thrane, som - foruden at varetage sekretærjobbet - har opdaget en ny side af sig selv: Når jeg har haft gudstjeneste i Dronning Dorotheas Kapel, så forvandler Hanne sig til, hvad jeg kalder Søster Hanne - og indgangsbønnen er ikke hørt smukkere i mands minde.

Tak til medlemmerne for trofast medlemskab. Hvis jeg skulle sige tak til hver enkelt, skulle jeg give hånd 1550 gange.

Lorenz P. Christensen